

LÁSKA V „NOUZI“

ANEB

KDYŽ SE VENUŠE SRAŽÍ S MARSEM

Jana se tentokrát vánočního týdnu děsila. To tam bylo obvyklé těšení, že si konečně odpočine. Nekonečné pendlování mezi dvěma pracemi, jejichž fungování proplulo všemi zavíracími vlnami bez problémů, jí dávalo zabrat. Sama nevěděla, proč se pořád tak dře. Snad zvyk, setrvačnost a možná fobie z dob, kdy vyrůstal její syn. Když gamblerství jeho táty přerostlo únosnou mez a hrozilo smést do hlubin bídy nejen jeho samotného, ale i chatrné zázemí, které se jí podařilo jakž takž vybudovat, byly Pavlovi čtyři roky. A tenkrát si umínila, že za žádnou cenu, snad krom ztráty zdraví či života, už nebude spoléhat na nikoho jiného. Sebe i svého syna nejen uživí, ale dopřeje jim oběma standard úplných a dobře zabezpečených rodin. K její cti nutno přičíst, že se jí to s občasnými výkyvy, kdy buď onemocněla nebo padala únavou na ústa, dařilo plnit. Po dvaceti letech tak vypravila Ondru do života ne s klíči od auta, ale s pozemkem na rodinný domek a přidala několik rad, jak nejlépe se zhostit náročného úkolu, aby se zadlužil co nejmíň a co nejvíc využil vlastních sil. Sama konečně začala renovovat a opatřovat novými spotřebiči byt, který po létech splácení hypotéky korunoval její snahu osobním vlastnictvím. Jen v něm jaksi zůstala sama. Během let neměla čas ani jít příležitosti naproti, natož cíleně shánět přijatelného partnera a těch doslova pár známostí skončilo fiaskem. Milenec zdrhl zakrátko a vždycky v monotónně se opakujícím okamžiku, kdy prozřel z klamného domnění. Jana nikdy nepochopila, čím ten dojem vyvolává, přesto byl jeden každý zpočátku přesvědčen, že získal submisivní myšku neschopnou samostatného uvažování a nadevše toužící po ochranných pažích. Tváří v tvář dominantní ženě, která si dokáže hravě poradit nejen se životem svým, ale nepochybně i jeho, pak rychle vyklízeli pole.

Ruda se v jejím životě objevil náhodou, kterou už ani nečekala. A aniž by o tom víc uvažovala, dokonale splňoval ideál otce pro Ondřeje, když o něm před léty snila. Byl mírný a uvážlivý pohodář, ale na názorech, o kterých byl přesvědčen, že jsou správné, si trval. S jejím akčním nasazením si nezdal, nesnášel nudu, ani lemplovství. Samostatných a emancipovaných žen se nebál, dokonce mu imponovaly. Nadto se jí líbil a přitahoval ji jako chlap. Když se zpočátku občas zapomněla a vyhrkla o něco razantněji, než by se slušelo, jen nadzvedl obočí a semkl rty. Víc nebylo zapotřebí, aby okamžitě zmlkla a omluvně se usmála. Mrkl na ni, usmál se také, vmžiku začal mluvit na jiné téma a ona se vděčně přidala. Naprostá novinka v soužití, kterou z ní dosud žádný muž nevydoloval. Po pravdě, neměl na to ani čas. Dostatečný důvod, aby šanci klestit si další cestu žitím spolu, nezhodila. Začali spolu žít v jejím bytě a vše klapalo bez větších záchvěvů. Díky pracovnímu vytížení obou se viděli málo, ale o to víc si společný čas užívali. První a jediný mráček se objevil nenápadně, asi dva roky nato a dlouho vypadal, že z něj nic nevzejde. Už vůbec si Jana nedokázala představit, že by jeho bělost vystřídala olověná šed' a velikost pokryla oblohu komplet, bez záblesku jasné modři.

Před několika lety Janě dědictvím po předčasně zemřelém otci připadla chata na jižní stráni vypínající se nad obrovskou přehradou. Místem natolik atraktivním, že jí cena získaná prodejem docela malé nemovitosti, kterou pro velkou vzdálenost stejně navštěvovala sporadicky a chyběla jí chuť investovat do údržby, pomohla vyřešit finanční závazky, a ještě si uložila slušnou částku pro investici zajímavější. Nadšeně proto přivítala Rudovo sdělení, že po

dlouhých tahanicích s bývalou manželkou konečně získal pro sebe chalupu se zahradou v malebném údolí řeky Otavy, vzdáleném sotva třicet kilometrů od jejich společného bydliště v malém pohraničním městečku. Dva tři měsíce tam o volných víkendech jezdili sami. Pečovali o zahrádku, starali se o dříví na otop a užívali si klidu i vzácných, společně strávených chvil. Začalo to docela nevinně, dle hesla, nad kterým by každý psycholog zaplesal. Utužujeme rodinu a co je víc?

Jana samozřejmě znala Rudovy dospělé děti, dceru Denisu a syna Filipa i jejich partnery. Velmi si zamilovala vnučku Marušku a Filipova synka Matýska, protože v té době Ondra na plný plyn budoval rodinné hnízdo a myšlenkou na potomka se zatím nevyrušoval. Alžbětka přišla až o dva roky později. Zpočátku je na chatě navštěvovaly rodiny dětí jednou za měsíc, dva a na střídačku. Přivezli nějaké jídlo nebo víno a přiložili ruku k dílu. Jana žasla, jak bezvadně si rozumí s tátou (už z dřívějšíka věděla, že na ně Ruda velmi drží) a vděčně kvitovala, že ji tak hladce přibráli do společenství. Neméně vděčná byla za fakt, že ji holky vystřídaly v kuchyni, tu a tam i u záhonů a ona se po celotýdenním záprahu mohla natáhnout na lehátko a třeba si číst. Vrcholem spokojenosti pak bývaly dlouhé večerní diskuze u vínka, ať už venku u ohně nebo v zimě u krbu uvnitř. Změna přišla po dávkách a plíživým tempem jí to trvalo několik let. Skrývala se v náznacích, nad kterými se jí dlouho dařilo mávat rukou. Zejména proto, že Ruda nevykolejil ani o píď, co se jejich intimního vztahu týkalo a jejich soužití bylo bez poskvrnky. Miloval ji a neustále jí o tom ujišťoval. Miloval však také své děti, a to naprosto nekriticky a bezvýhradně.

Když svět utáhl šrouby a ponořil se do stavu nouze, využívaly už Denisa s Filipem chalupu jako druhý domov. Ne jednou za měsíc, ale ob týden, ne na střídačku, ale všichni. Ondra, v té době už otec malé Alžbětky a majitel domku ve stavu obyvatelném, nemohl rodinku vyvézt na chalupu, i kdyby chtěl a měl na to čas. Prostě by se nevešli. Počáteční entuziasmus v kuchyni, s kýblem a hadrem i na zahradě holky pozvolna přecházel, až se vytratil úplně. I oba kluci si po namáhavém týdnu u počítače raději odpočinuli na kolech než s pilou u dřeva. Jednoho dne se Jana probudila s tísnivou bilancí. Co se to s ní stalo? Kam zmizela její rozhodnost a schopnost vrhnout se po problému, zahryznout se do něj jako pes do kosti a rvát se s ním tak dlouho, až ho zdolá? Vytratila se s ubýváním energie, protože prakticky jede v jenom zátahu? Protože i ve chvílích, kdy by mohla ležet s nohama na zdi, degradovala na kuchařku a služku? Dost, s tou noční můrou blížících se Vánoc musí něco udělat. A nejlépe hned. Neotálela a využila k rozhovoru první příležitost, která se namanula. Večer se měl zastavit Ondra při cestě z práce a Ruda už bude také doma.

„Ráda bych,“ začala, když postavila na stůl hrnky s kávou, „aby s námi letos byli mezi svátky na chalupě Ondra s Tamčou a malou.“ Ještě než dořekla, upřela vemlouvavý pohled na Ondru nemajícího doteď o jejím záměru šajnu, aby ho ani nenapadlo odporovat. „Máš přece dovolenou?“ Zaskočený syn zatřepal hlavou.

„Počkej mami, to... to asi nepůjde.“ Ignoroval její oči hrozící, že vypadnou z důlků. „Tamča určitě bude chtít taky k rodičům a stejně...“

„Skvělý nápad,“ vložil se Ruda, „zrovna jsem ti chtěl dneska říct, že volala Denisa. Přijedou až 29., taky to musí skloubit s druhou babi a dědou. Ideálně se to hodí, Ondro, to by bylo moc prima.“ I kdyby přeslechla, jak elegantně zametl s nevyřčeným faktem, že ona k normálnímu blázinci v kuchyni bude převlékat a prát navíc povlečení, debata se neubírala správným směrem.

„Chceš tím říct, že Filip...“

„Ti určitě přijedou už 25.“ informoval Ruda bezelstně a přehlédl, jak jí tuhne čelist. Ondra, zdálo se, také už vyšel z pravidelného tréninku s máminými výrazy a intonací hlasu.

„Ok,“ vypadlo z něj a usmál se na Rudu, „tak my dorazíme taky na Boží hod, ať to máte z jedny vody, jak se říká, co? Ale zdržíme se max dva dny, víc to s Tamčou neukecám.“

„Super,“ přikývl Ruda, „bude to prima, uvidíš. Moc se s Filipem nevidíte, tak si aspoň pokecáte.“

A já!? zařvala v duchu Jana. *Já se s Filipem vidím ustavičně a moc si taky nepokecáme, protože furt vařím nebo uklízím a na jeho blahosklonný výraz už začínám být alergická. Pro změnu bych si ráda popovídala s vlastním synem, který aby mi tu pomalu nechal svoji fotku. A mám vnučku! Vlastní!* Když však viděla, v jakém souzvuku ti dva skončili, a že jim na řešení zapeklité otázky stačily tři věty, rezignovala. Však ona to zvládne. Jako vždycky a všechno. Dívkám buď naznačí, a když to nebude srozumitelné, tak natvrdo řekne, jak bude spolupráce vypadat, aby se najedli, a přitom se nebrodili hnojem. Vánoce nevánoce. A po novém roce si opravdu vážně promluví s Rudou.

Někomu, možná zlomyslnému osudu, se splavnost, s jakou z toho vybruslili, hrubě nelíbila. Očekával onačejší divadlo! Chtěl, aby létaly hrnce a hodlal to zařídit. Na druhý den si Jana vyjela do nedaleké Sušice nakoupit ještě pár dárků pod stromeček. A jak už tomu náhody chtějí, potkala dceru z druhého manželství Rudovy ex. Dívku, kterou viděla jedinkrát v životě asi pět minut. Dívku, s jejímž otcem se máma už stihla také rozvést. Věděla však, že bývaly velké kamarádky s její snachou Tamarou. Později si nedokázala vysvětlit, proč ji najednou napadlo to, co jí řekla. Možná to způsobila tíha plných tašek a ucha zařezávající se jí do dlaní pár metrů před parkovištěm, neví.

„To je prima, že jsme se potkaly, Simonko. Já teď nemám moc času na povídání..., ale na Boží hod přijede na chalupu Ondra s Tamčou a Alžbětkou. Určitě jsi ji ještě neviděla, vid’? Tak se zastav!“ Simona se trochu zdráhala jejímu návalu vřelosti uvěřit, ale vidina setkání s Tamarou zvítězila.

„Jo, díky, ráda.“

Boží hod probíhal navzdory Janiným obavám v rytmu harmonie a dobré nálady. Holky se činily, a dokonce ji od vaření odstrkovaly, děti zlobily jen maličko, chlapi se střídali v příkládání do krbu, živě rokovali a také se neustále starali, aby měly dámy co pít. Snad právě lehké ovínění přehodilo výhybku Janiny smířlivosti ve vztahu k následnému dění a potvrdilo, že její rovnováha je ukolébána jen dočasně a sebemenší zaškobrtnutí ji rozmetá na mikročástečky.

Právě naložila cukroví a chlebičky na velké tácy, když se ozvalo zaklepání. Na výzvu „dále“ nikdo nečekal, a když Jana vyběhla z kuchyně, v předsíni stála Simona. Ne však sama. Na návštěvu ji doprovodila její matka Hana a hned se Janě rozběhla vstříc s nataženou pravicí. Ve tváři jí zářil úsměv. *Ok, buď v klidu, to zvládneš... no a co?* nabádala se, když bývalé ženě svého přítele neméně upřímně stiskla ruku.

„Doufám, že se nezlobíš,“ zapěla sladce Hanka a přidala objetí, „nechtěla jsem doma zůstat sama.“

„Vůbec ne,“ našla se Jana, „pojd’te dál.“ Hanku nemusela pobízet. Nakráčela dovnitř stylem královny, jako by tu byla naposled včera, a ne před dvaceti lety. Jako by neexistovaly dlouhé roky napadání exmanžela, vymyšlení žalob, podplácení právníků a neschopnost uznat právoplatné dědictví po Rudových rodičích, z kterého ona byla vyloučena jejich poslední vůlí. Pro tuto chvíli Jana ještě polkla nevoli, zvlášť když k ní z obýváku zaznívalo nadšené vítání. Účastní se té hysterie i Ruda? Co si asi myslí? *Nechám to být... dlouho tu nebudou, to přežiju,* sugerovala si vši silou a s trochu zatuhlým úsměvem vešla za ní. Možná by to opravdu přežila bez úhony, kdyby... Kdyby si prostě osud nedupl, že to naplánoval jinak.

Počáteční, ať už hrané nebo upřímné nadšení z Hanky rychle vyprchávalo, když zjistila, že je tu jaksi navíc. Zdvořilostní řečičky měly totiž omezenou kapacitu. Simona si povídala s Tamarou, Filip ji viděl dost často na to, aby se radši bavil s Ondrou a tátou a Jana? Ta dobře věděla, kde má své limity a chránila se je překročit. Naštěstí pro Hanku, Matýskovi nemohla malá Alžbětka nahradit Marušku ve společných hrách a chlapeček se značně otravoval. Sedla si tedy k němu na koberec a četli si knížku. Ani to ho však na dlouho nezabavilo, a kromě Jany nikdo nezpozoroval, když se s ním vytratila. Nejdříve si myslela, že se Hanka s malým oblékli a šli se třeba koulovat ven na zahradu. Žádné výskání zvenku však nezaslechla a po dvaceti minutách už jí připadalo divné, kam zmizeli. Pod záminkou umytí sklenic a šálků od kávy vyrazila na prohlídku chalupy. V přízemí nikoho nenašla, nezaslechla hlasy, ani si nevšimla známkou pohybu. Krom halasu v obýváku panovalo v chalupě naprosté ticho. Vystoupala po schodech do patra a zastavila se na podestě. Měla na výběr mezi třemi zavřenými dveřmi. Dvoje vedly do ložnic, z nichž jedna patřila jí a Rudovi, třetí ke schůdkům na půdu. Snad d'ábel sám... cítila, jak se jí zrychluje tep. Najednou věděla naprosto přesně, které otevřít. Přiskočila k nim a prudce vzala za kliku. Matýsek seděl na podlaze, něco si brblal a gestikuloval k tomu ručkama. Hanka ležela zpola vysvlečená a přikrytá dekou na JEJÍ straně dvoulůžka.

„Co... co tu děláte?“ zeptala se bez dechu a s posledním zbytkem ovládnutí, i když by ji nejradši z té postele vykopala. Hanka k ní ležérně a s potutelným úsměvem vzhlédla.

„Ále, Matýsek se mezitím, co odpočívám, učí říkanku, kterou překvapí osazenstvo, až se vrátíme dolů.“ Její pohled i tón byly nevinnost sama. Nebo potměšilost? Výsměch? Janina smířlivost právě dosáhla limitu a dolů brala schody po dvou. Dveře do obýváku rozrazil nemusela, už je někdo otevřel za ni. Zastavila se na prahu jako ztělesnění pomsty.

„Můžeš jít laskavě vyhodit svou bejvalku z mé postele?!“ zařvala na Rudu, který právě nesl k ústům sklenku s vínem. Všichni ztichli a vytřeštěně na ni zírali. Ruda si doušek rozmyslel a postavil sklenici zpátky na stůl.

„Stalo se něco?“ začal a tváře mu trapností znachověly. „Jak... koho? Co se děje?“ pokračoval v blekotání a opatrném ověřování situace. Nic povzbudivého pro Janu třesoucí se vztekem a nashromážděným ublížením.

„Válí se v mé posteli, to se stalo! Tvoje exmanželka odpočívá v naší posteli! Chová se tu jako doma... vychechtává se mi, to ti přijde normální?!“ vyrazila ze sebe, až jí přeskakoval hlas. Ruda se nejistě rozhlédl po mlčící většině. Snad toužil vymámit z vyděšených tváří nějaké stanovisko. Souhlas, odpor, přitakání, něco. Nedočkal se. Nezbylo než se pochlapit. Z jeho zasmání zaznívala křeč, ale byl to smích.

„Hm, já myslel, že se fakt něco stalo,“ zakroutil hlavou a znovu všechny obešel pohledem. Zatím se nikdo ani nepohnul, tak srdnatě pokračoval. „Miláčku, co je na tom špatného, že si Hanka lehla? Asi je unavená, no... a pravděpodobně vůbec netuší, že...“

„Víš to,“ ucedila Jana mrazivě a pohledy ostatních se jako jeden muž přesunuly z podlahy zpět na ni. „Určitě si tu postel vybrala schválně, aby mě naštvála. Aby mi předvedla, že ještě může být všechno jinak. Nebo se pletu?“ Stěží potlačila vzlyk, což ji rozhodilo ještě víc. Co z ní sakra zbylo? Uzlíček nervů? Uvědomila si, jak na ni všichni civí, otočila se a odešla do kuchyně. Zavřela za sebou dveře a cítila, že se klepe jako feťák při abst'áku. Sáhla po čisté sklenici a z lednice vyndala načatou láhev bílého. Štědře si nalila a jedním douškem polkla půlku obsahu. Věděla, že to není nejlepší nápad, ale jiná, aspoň částečná katarze po ruce nebyla. Mátožně se posadila. Najednou nebyla schopná jediné myšlenky, byla jen strašně unavená. Po chvíli k ní z předsíně dolehly zvuky. Zasllechla útržky tichých slov doprovázejících Hanino a Simonino loučení. Zacpala si uši, aby náhodou nějaké neslyšela zřetelně. Za chvíli vše utichlo, k jejím uším pronikalo pouze tiché našlapování, jak se rodina vracela do obýváku. Schovali se tam

všichni? Nechají ji tady, vyobcovanou, zasaženou morem a budou šeptem hodnotit její faux pas? Copak ji nepřijde podpořit ani Ondra? I ten by se samozřejmě zeptal, než by zalehl do její postele. Někdo se však přece jen vzdal možnosti rozproudit znovu zábavu, kterou násilně zadusila. Po chvíli otálení jemně zaťukal na dveře.

„Miláčku, pojd' k nám,“ řekl Ruda měkce a opřel se o dveře, které za sebou zavřel. „Hanka už je pryč, uznala, že to od ní nebyl nejlepší nápad a...“

„Jó... tak ona to uznala.“ Přeslechla smířlivý tón a nevěřicně na něj pohlédla. „Chtěla mě vytočit, tobě to nedochází nebo...“

„To si nemyslím,“ přerušil ji, zakroužil hlavou a snažil si nevnímat, jak do sebe kopl zbývající půlku skleničky a hned si znovu nalila. „Podle mě nad tím vůbec neuvažovala, jen se prostě natáhla.“ Jana prudce přikývla.

„Jasně, taky jí nestálo za úvahu, že se cpe tam, kam byla pozvaná její dcera, ale ona ne,“ ušklíbla se, „a pro samou srdečnost jí ztuhla čelist v křeči.“ Ruda zakoulel očima, což ji vyprovokovalo. „Když zjistila, že hlavní slovo mít nebude a slavobránu jí taky nikdo nepostaví, podle zatáhla do svých intrik Matese.“

„Přeháníš, je to její vnuk stejně jako můj.“ Jana už Rudu trochu znala a přesně takovou poznámku čekala.

„Houbeles, kdyby o něj tolik stála, pozvala by je aspoň občas...“ slůvko občas zdůraznila, „k sobě do baráku se zahradou, navíc pouhých pár kiláků odsud. Tudiž by netvrdli furt tady.“ Ruda sevřel rty nevolí, ale už byla rozjetá. „Zapomněls, jaký šviky dělala kvůli týhle chalupě prostě jen z plezíru, i když o ni vůbec nestála? A víš co? Může bejt spokojená, jejím dětičkám tu otročím já.“ V Janě už vřela krev, vyskočila a začala přecházet po kuchyni. „A dokonce jsem tak pitomá, že se na ni culím, když se sem vnese. Ale taková kráva, abych ji nechala válet se v mé posteli, to fakt nejsem.“ Zarazila se. Lepší já okamžitě vyslalo logickou námitku, sotva ta slova vyřkla. Daleko údernější zásah do Haniny samolibosti mohla způsobit právě tím, že by zůstala nad věcí. Efekt by znásobilo i to, že by se vyhnula ztrátě sebeovládání, potažmo ostudě. „Tak o tohle ti jde,“ konstatoval Ruda suše. „Seš tu za služku.“ Jo, trefa. Jen trochu oklikou díky přestálému, dosud nevstřebanému šoku.

„A ty si myslíš, že je to jinak? Že tu nevyvářím a nesmejčím výhradně já, zatímco dámy odpočívají po utmáceném týdnu? Jo, pardón... Teď se slitovaly, asi proto, že jsou ty Vánoce.“ Nevadilo, že do těch „dam“ zahrnula i Tamaru, která se na jejím vykořisťování nepodílela, ani nebrala v potaz nepřítomnost Denisy. Jízlivá ironie ji už úplně ovládla. Bylo jí fuk, jaké následky přinese i to, že s ošemetným tématem chtěla vyrukovat až po svátcích. Ruda si ji chvíli zamyšleně prohlížel jako by váhal, ale pak se zhluboka nadechl.

„Bud' fér. Obě tě zpočátku v kuchyni střídaly. A nabízely se i potom.“

„Vážně? No, možná ze začátku.“

„Jenže nad vším, co ukuchtily, jsi ohrnovala nos. V lepším případě jsi ostentativně odstrčila talíř s nedojedenou půlkou porce, v tom horším jsi je odstrčila v půlce procesu a jídlo jsi dovařila sama.“ Zapátrala v paměti. Ne, dneska jí není dáno být pokorná.

„Hm, nevzpomínám si. Možná tak jednou dvakrát. Nechceš mi, doufám, taky tvrdit, že si po sobě uklízejí, mejou nádobí a vytírají?“ Na Rudovi už bylo patrné, že je mu tahle debata trapná. Vzdát ji však nechtěl.

„Sám jsem si všiml, jak pak to nádobí prohlížíš ostřížím zrakem a pamatuju si, jaks jednou, když všichni vypadli ven, vytáhla vysavač a vyluxovaný koberce vysála znovu.“

„Jedinkrát!“ zaječela, „byly plný drobků, sakra! Nemůžu za to, že je jejich skvělý matky nenaučily základní věci nutný k přežití.“ Stála těsně před ním s rukama založenýma v bok. „Je to můj druhý domov, to dobře víš a sám jsi mi ho nabídl. Nediv se, že chci, aby to tu bylo

hezký, čistý a...“ Chtěla dodat, že by jim oběma neškodilo trochu soukromí, ale už se neovládla. Zajíkla se a cítila, jak se jí do očí hrnou slzy. Najednou ji opouštěla vůle a s ní smysl všeho, co tu doteď proběhlo. Ráda by to ukončila, jen netušila jak. V okamžiku, kdy se k ní Ruda naklonil a hrozilo, že se mu sveze do náruče, někdo rozrazil dveře.

„Šel sem na hajzlík,“ oznámil Filip, škytl a lehce se zakymácel, „a něco sem zaslech.“ Oba na něj vytřeštěně zírali, což mu zřejmě dodalo odvahy. „Tak já ti taky něco řeknu.“ Nakročil k Janě, ale pak si to rozmyslel a zachytil se futra pro lepší stabilitu. „Když seš tu, nedá se tu vůbec dejchat.“ Své tvrzení teatrálně doplnil rezolutním gestem. Bič nemohl být údernější a zasáhl Janu krátkým, zato čerstvým přívalem energie.

„A že tu pěkně zhluboka dejcháte co dva tejdny od pátku do neděle, vid’?“ kontrovala, „a ještě jsem nezapozorovala, že byste se dusili... jak mi to vysvětlíš, milej Filipe?“ Oslovený se zamračil a učinil pokus se výzvy podejmout. Stačil však jen otevřít ústa.

„Vypadni!“ ucedil Ruda a výmluvným posunkem ukázal na dveře. Janu, z které adrenalin zase rychle vyprchával, posadil na židli. Jakmile za načuřeným Filipem dveře skutečně zapráskly, přidřepl si k ní.

„Je opilej, oba jste... neber ho vážně. Zítra se ti omluví.“ Ano, možná je taky opilá. Ne tolik jako Filip, ale přece jen... mluvila by střízlivá jinak? Nemůžou tu ten názorový ping-pong hrát donekonečna. Musí se dobrat nějakého resumé.

„A ty?“ vzhledla k němu, „tebe mám brát vážně? Je fakt všechno, co se tu děje a jak to tu probíhá, v pořádku a normální? Jsem divná já? Je oukej i to, že si tvá ex vybrala k odpočinku moji postel? Byla to náhoda? A i kdyby nebyla, ty v tom nevidíš žádný postranní úmysl?“ Ruda si dal s odpovědí načas, přemýšlel. Nechtěl ji ranit víc, než už zvládla bývalka a nahromaděný pocit, že je zneužívána jeho dětmi. Sám se nedokázal rozhodnout, čeho je mu líto víc. Zda potlačovaného vnitřního konfliktu, který v Janě zahrňoval, nebo že si zásadního rozdílu v jejich nazírání na společný život nevyšiml. Nemohl si pomoci, jemu ta trapná estráda přišla zbytečná a Jany nedůstojná. Měl by se stydět, že vnímá a cítí jinak? Ať už Hanka sledovala cokoli, je to přece fuk. Důležité je, že na jeho vztahu s Janou to nemůže nic změnit. Mrzelo ho, že mu Jana tak málo věří.

„Koukej Jani, je úplně jedno, co měla Hanka v úmyslu. To se nikdy nedozvíme. A jestli nás tu chtěla rozhádat, tak se jí to bohužel povedlo. To... to mě štve, protože to bylo zbytečný. Já žiju s tebou, miluju tě a je mi putna, jaký pohoutky ji sem zavedly. Nejsou důležité. A co se návštěv dětí týče, po svátcích si sedneme a dohodneme se na nějakým rozumným kompromisu.“ Už během jeho řeči začala Jana kroutit hlavou a teď zvedla ruku, aby ho zastavila.

„Jestli pro tebe nejsou její pohoutky důležité, fajn. Ale mělo by pro tebe bejt důležité, že já je nemůžu hodit za hlavu, pro mě jsou důležité. Copak nechápeš, že to byl jen začátek? Osvědčilo se jí to, co asi vymyslí příště?“

„Vyšlo jí to, protože jsi to dovolila. Pokud ti nastražila špek, skočilas jí na něj...“

„A proto to nemůžu nechat jen tak. Nebude si sem lézt, kdy ji napadne a rozvíjet deviantní nápady. Když to neuděláš ty, příště ji vyrazím rovnou.“ Ruda jen polkl.

„To nemyslíš vážně, vid’?“ podotkl jemně a smířlivě. Jana v pocitu spravedlivého zanicení si to přebrala jako provokaci.

„Naopak, smrtelně. A co se dětí týče, abych tě citovala, jak se s nimi chceš domluvit na kompromisu? Jakým, proboha? Jak míníš docílit, aby cítily, že se nechovají správně? Jak do nich chceš implantovat pocity, který tam prostě nejsou? Domluvou? Vlídným slovem?“ Ruda sklopil hlavu a mlčel. Věděl, že cokoli by namítl, bude špatně. Vždyť mezi blbostmi, které jsou pro ni důležité, jaksi přeslechla to, co je důležité pro něj. Miluje ji. Možná, až vystřízliví..., i když namol se mu nezdála.

„Pojedu domů,“ vypadlo z ní náhle a jak zprudka vstala, maličko se zapotácela. Ruda se zděsil. „Jsi opilá a... máš tu přece děti. Své děti,“ zdůraznil, „zkazíš jim Vánoce?“ To nechtěla. Jenže nad hlavou jí kroužil pomyslný bod nula, jakýsi pat, v němž argumenty ztrácí říz i smysl a slova význam. Bylo jí jasné i to, že vrátit se do společenství rodiny nedokáže. Ne teď.

„Můžou tu přece zůstat, jsou dospělí a svéprávní. A Ondra... Ondra to určitě pochopí.“ Bůhví, proč se dovolávala synova souhlasu. Snad proto, že spolu žili nejdéle a dokázali navzájem předvídat své reakce. Mrkla na hodiny. „Autobus mi jede za třicet minut.“ Spoj, který na svátky výjimečně vypravila dopravní společnost, aby se mohli lidé bezpečně vrátit z jednodenních návštěv u příbuzných. Náhoda nebo záměr osudu umožňující jí odtud vypadnout?

„Pojedu s tebou,“ navrhl Ruda, „můžeme si...“

„Ne. Nezlob se, ale potřebuju být sama.“ Náhle na něj pohlédla prosebně. „Vyříd' jim, prosím, že se omlouvám, ale že to jinak nejde. A pošli mi sem Ondru.“ Otočila se, aby neviděla Rudův smutný obličej.

Na Štěpána se probudila brzy. Uvařila si kávu a chvíli bezcílně procházela bytem. Zvykala si na myšlenku, že je poprvé o svátcích sama z důvodů jiných než pracovních. Ostatně, do práce by zaskočit mohla. Na částečný úvazek se starala malé firmě o účetnictví a dokladů ke zpracování je koncem roku dost a dost. Hned to však zamítla. Kvůli tomu přece z chalupy neodjela. Avšak jistota, se kterou včera naházela věci do tašky a utekla jako zloděj, se vytrácela. Rozplýval se důvod, který vytvořil v jejím nitru blok a nedovolil jí zůstat. A také z ní vyprchal všechn alkohol. Je tedy sama a může si vše v klidu promyslet. Může jít na procházku a zbytek dne strávit u pohádek v televizi. Sama?

Na Ondrovo pochopení se spolehla tolik, že jeho reakci považovala téměř za zradu. Teď, když prohledávala spíž a ledničku, aby umlčela škrundající žaludek, si ji jasně připomněla.

„Nó... jak chceš, mami. Když myslíš, my se o sebe postaráme. Jídla habaděj, pití taky.“ Zírala na něj jako na mimozemšťana. O čem to mele?

Zrovna ve chvíli, kdy si na talíř naložila šunku, sýr, kyselé okurky a rajčata a chystala se zapnout televizi, zazvonil jí mobil. Ruda! Její srdcem projela radost tak nějak automaticky, spontánně, bez přemýšlení. Zajímá ho, jak jí je, vždyť jí přece řekl, že...

Na displeji však svítila Tamara a ona v hlase nedokázala skrýt zklamání.

„Ahoj Tamčo, stalo se něco?“ Okamžik ticha, pak si odkašlala.

„No, to asi už včera, ne? Já, víš... jen jsem ti chtěla říct, že s tebou naprosto souhlasím a úplně chápu ten výstup, cos předvedla. Fakt. Udělat tohle mně, tak...“

„Díky Tami,“ odpověděla Jana o poznání přívětivěji. Konečně! Není divná, ani posedlá.

„Taky sem si říkala, že bych vzala malou a přijela k tobě, co říkáš? Aspoň bys nebyla sama. Ruda sice říkal, že právě to chceš, ale...“

„To by bylo prima, ...tobě se tam nelíbí? A co Ondra? Přijede s vámi, ne? Můžete se zdržet třeba do zítřka.“ Zaslouchla polknutí a blíže neidentifikovatelné tiché zvuky. Asi jí Ondra posunky na něco upozorňuje, napadlo ji. Možná na čas, kdy budou moct vyrazit. Ale proč si mámu nevezme k telefonu rovnou?

„No víš... to sem akorát myslela. Že bysme se zdržely do zejtra. Ale jen já a malá. Ondra... no, víš, nějak kecali s Filipem a řek mu, že to asi fakticky krapítek přepísk a měl by se omluvit, to jako jo. Ale Ondra s ním souhlasí. Jakože prej dobře pamatuje, jak se mu kolikrát dejchalo doma, když si byla v ráži. A že se mu víceméně nediví, že ti tohle řek.“ Nastala pauza, ve které Jana nezvládla promluvit. Pacholek! Chce pofoukat bebičko? Kde by skončil, kdyby nebyla tak akurátní? *Možná tam, kde Filip a Denisin manžel Honza*, namítl rázně osud, oba pracují jako aťřáci ve velkých firmách. *Už to zabal, stačilo*, navrhl a zamnul si ruce.

„Tak já přijedu, jó?“ připomněla jí Tamara meritum hovoru, „to by bylo, abysme se nechaly těma jejich pitomostma takhle vláčet. Oni maj všechno na pohodu, klídek, žádněj problém a o nás pak tvrděj, že sme hysterky... Jo, Ruda tě moc pozdravuje a ať prej si to užijem...“

„Dobře, tak přijed'te,“ prohodila Jana zvesela, jako by se náhle probudila z těžkého snu. *Ale piš si, děvenko, že pitomostma se opravdu vláčet nenecháme. Vykážeme je tam, kam patří.*